

Sijaintitietopalvelu

Verkosto 2023 -messut
25. - 26.1.2023

Ari Karppanen

Tiivistelmä

➤ Mikä on Sijaintitietopalvelu?

- Traficomien yhteisrakentamislain (276/2016) velvoittamana parhaillaan kehittämä valtakunnallinen, korkean tietoturvan 24/7/365-verkkopalvelu, jossa voi helposti ja maksuttomasti tehdä itse maanalaisten kaapeleiden ja putkien sekä myös ilmajohtojen sijaintiselvityksen. Palveluun tunnistaudutaan vahvasti Suomi.fi-tunnistuksella.

➤ Ketkä ovat tietojen toimitusvelvollisia?

- Kaikki yhteisrakentamislain soveltamisalaan kuuluvat verkkotoimijat, eli viestintä-, sähkö-, kaasu-, kaukolämpö, kaukojäähdytys-, jätevesiviemäri-, hulevesiviemäri- ja liikenneverkkojen omistajat tai haltijat.
- Vesihuoltoverkkotoimijoiden on tuotava tiedot jätevesiviemäriverkoistaan ja hulevesiviemäriverkoistaan.
 - Traficom kannustaa myös talousvesiverkkojen tietojen toimittamiseen Sijaintitietopalveluun.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

- Traficomien tulee **yhteisrakentamislain** (YRL) 5 §:n mukaan huolehtia, että tarjolla on helppokäyttöinen ja tietoturvallinen keskitetty tietopiste, joka käytännössä muodostuu jo käytössä olevasta **Verkkotietopisteestä (VTP)** ja tulevasta/työn alla olevasta **Sijaintitietopalvelusta (STP)**.
- Keskitetyn tietopisteen kautta annetaan ilman aiheetonta viivytystä digitaalisessa muodossa tiedot mm. suunnitelluista rakennustöistä (VTP) ja fyysisen infran sekä kaapelien, putkien ja niihin verrattavien aktiivisten verkon osien sijainnista (STP).
- YRL velvoittaa (7 §) kaikkia verkkotoimijoita (paitsi puhdas vesi) ilmoittamaan verkkonsa maanalaisen infran (esim. kaapelit, putket jne.) sijainnit ja niitä koskevat muutokset palveluun digitaalisessa muodossa ja ilman aiheetonta viivytystä.
- YRL:n velvoitteita tarkennetaan **Traficomien määräyksellä numero 71** (Määräys verkkotietojen ja verkon rakentamissuunnitelmien toimittamisesta), eli esim. mitä tietoja Sijaintitietopalveluun tulee toimittaa ja miten.

Sijaintitietopalvelun toteutuksesta ja toiminnasta

- Sijaintitietopalvelu hankitaan palveluna Suomen Infratieto Oy:ltä (100 % valtionyhtiö, Suomen Erillisverkkojen tytäryhtiö). Palvelun ohjelmistokehityksen toteuttaa Suomen Infratiedon alihankkija Cinia Oy. Palvelun tietoteknisen ympäristön ("raudan") toteuttaa Traficom. Suomen Infratieto tulee hoitamaan myös palvelun asiakasneuvonnan.
- Sijaintitietopalvelu hoitaa myös näyttöjen välityksen verkkotoimijan palveluun ilmoittamalle/ilmoittamille näyttöpalvelun tarjoajalle/tarjoajille tai verkkotoimijalle itselleen, mutta ei itse näyttöjä. Palvelu ei vaikuta itse näyttöpalvelutoimintaan, vaan se säilyy entisenlaisena markkinaehtoisena toimintana.
- Palvelu välittää näyttöpyynnöt verkkotoimijan verkkotiedoissaan palveluun ilmoittamien kriteerien perusteella, eli millä kriteereillä näyttö tarvitaan (määräyksen termi "näyttöalue"). Verkkotoimija voi myös määritellä niin, että näyttöpyyntö ohjataan verkkotoimijan palveluntarjoajalle tai verkkotoimijalle itselleen näyttötarpeen lisäselvitykseen, eli näyttötarpeen "jatkoselvitysmutkaan".

toteutuksesta ja toiminnasta, jatkoa...

- Verkkotietoja toimitetaan palveluun palvelun sähköisen rajapinnan (GeoJSON) tai palvelun piirtotyökalujen kautta/avulla.
- Verkkotietojen toimittamisen (em. rajapintatoimitus) testaus on aloitettu erilaisia verkkotietojärjestelmiä toimittavien Keypron ja Trimblen kanssa. Myöhemmin testausta jatkettaneen muidenkin toimijoiden, esim. verkkotoimijoiden kanssa.
- Pienet verkot voi ilmoittaa palveluun piirtämällä esim. viestintäverkon kaapelien sijainnit palvelun karttapohjalle ja syöttämällä lisätiedot tai lataamalla kaapelien sijaintien koordinaatit palvelun työkaluilla ja syöttämällä lisätiedot, rajapintaa ei näissä tapauksissa tarvita.

Verkkotoimijan toimenpiteet ennen verkkotietojen toimittamista

- Verkkotoimijan tulee määritellä Suomi.fi –valtuudet
 - **Verkkotoimijan ja maanalaisen verkkoinfrastruktuurin näyttöpalvelun tarjoajan tietojen hallinnointi**
 - **Verkkoinfrastruktuurin verkkotietojen toimittaminen**
 - Valtuuksia on voinut alkaa määrittelemään/antamaan **5.4.2022 lähtien**
- Verkkotoimijan täytyy rekisteröityä palveluun
 - Verkkotoimijan tietojen hallinnointioikeuden tai nimenkirjoitusoikeuden omaava Sijaintitietopalvelun käyttäjä pystyy rekisteröimään kyseisen verkkotoimijan palveluun
- Verkkotietojen toimitukseen rajapinnan kautta tarvitaan API-avain, jonka verkkotoimija saa rekisteröitymisen jälkeen palvelusta sekä lähde IP, jonka verkkotoimija ilmoittaa palvelulle

Verkkotoimijan muistilista ja palvelun aikataulu

- 1) Verkkotiedot kuntoon (määräyksen 71 mukaisiksi) ja GeoJSONin "käyttöönotto".
- 2) Valtuuksien määrittely/antaminen (verkkotoimijan tietojen hallinnointi ja verkkotietojen toimitus). Tämä on ollut mahdollista 5.4.2022 lähtien.
- 3) Rekisteröityminen palveluun verkkotoimijaksi 1.6.2023 lähtien.
- 4) Verkkotietojen toimitus 1.6.2023 lähtien. Verkkotiedot tulee olla toimitettu viimeistään 31.12.2023 mennessä. Verkkotietoja voi alkaa kysymään palvelusta vuoden 2024 alkupuolella (kun riittävä verkkotietojen kattavuus on saavutettu).

Kiitos, kysymyksiä?

Mahdolliset lisäkysymykset/kommentit ->
sijaintitietopalvelu@traficom.fi

ari.karppanen@traficom.fi
www.kyberturvallisuuskeskus.fi/sv
@CERTFI